

Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού

Ενότητα 8: Wikis στην Εκπαίδευση

Διδάσκων: Νικόλαος Τσέλιος

Τμήμα Επιστημών της

Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Νικόλαος Τσέλιος, «Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/PN1427/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα εκτός κι αν αναφέρεται διαφορετικά
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους

Σκοποί ενότητας

- ⦿ Να εξοικειωθεί ο φοιτητής με το μοντέλο σχεδιασμού δραστηριοτήτων για wiki των West & West (2009)
- ⦿ Να μπορεί να αναγνωρίσει τις κλάσεις διαφορετικών δραστηριοτήτων και τις διαφοροποιήσεις που ενέχουν αυτές στο σχεδιασμό τους
- ⦿ Να εφαρμόσει το μοντέλο για να σχεδιάσει πρωτότυπες δραστηριότητες σε wikis

Περιεχόμενα ενότητας

- ◎ Περιγραφή: Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται το μοντέλο σχεδιασμού δραστηριοτήτων σε wikis των West & West (2008)
- ◎ Λέξεις Κλειδιά: web 2.0, wiki, West & West, δραστηριότητα

Γενικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού δραστηριοτήτων (1/2)

- ❖ Σχεδιασμός προγραμμάτων με wiki και συνεργατική μάθηση- Βασικές έννοιες- Πλαίσιο μάθησης
- ❖ Βασικά βήματα δημιουργίας «πλαίσιου μάθησης»
- ❖ Βασικά στοιχεία συμπεριφοράς του ψηφιακού κοινού
- ❖ Χαρακτηριστικά 'σύγχρονων' μαθητών
- ❖ Βήματα προετοιμασίας μαθητών για το wiki
- ❖ Βήματα προετοιμασίας εκπαιδευτικών για το wiki
- ❖ Δεξιότητες και ικανότητες για τη χρήση wiki

Γενικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού δραστηριοτήτων (2/2)

- ❖ Χτίζοντας το wiki- Βήματα σχεδιασμού προγραμμάτων
- ❖ Παρακολουθώντας την κατασκευή-διευθύνοντας την διαδικασία του wiki
- ❖ Διαδικασία διαχείρισης
- ❖ Βασικές ιδέες για την ενεργοποίηση των μαθητών
- ❖ Βασικές συμπεριφορές που ενυπάρχουν στην αυτοοργανωμένη μάθηση
- ❖ Βήματα για την εξασφάλιση ισότιμης συνεισφοράς των μελών της ομάδας
- ❖ Στρατηγικές για την επίλυση συγκρούσεων
- ❖ Συλλογισμός σχετικά με τη wiki εμπειρία

Σχεδιασμός προγραμμάτων με wiki και συνεργατική μάθηση

Θεμελιώδης στόχος της online μάθησης είναι να παρέχει εμπειρίες στους φοιτητές οι οποίες να οδηγούν σε μάθηση με νόημα

Με βάση την **κονστрукτιβιστική θεωρία** απαιτείται:

- Ενεργή μάθηση
- Κοινωνική διάδραση
- Συγκεκριμένο πλαίσιο

Άρα,

Βασική αρχή:

- Το πλαίσιο δίνει νόημα στο περιεχόμενο της μάθησης
- Το πλαίσιο παρέχεται από τον καθηγητή

Συμμετοχή φοιτητών σε wiki με πλούσιο πλαίσιο μάθησης

Ο Johnson (2002) θεωρεί ότι ένα πλούσιο πλαίσιο μάθησης προσφέρει:

- ✓ υψηλά επίπεδα μάθησης
- ✓ ευχάριστη μαθησιακή εμπειρία

Όταν οι φοιτητές:

- ◎ Ψάχνουν πληροφορίες και βγάζουν συμπεράσματα
- ◎ Κάνουν επιλογές ενεργά και παίρνουν αποφάσεις
- ◎ Οργανώνουν και σχεδιάζουν δράσεις

Τότε:

Οι φοιτητές μπορούν να συνδέσουν το ακαδημαϊκό περιεχόμενο με τις πραγματικές συνθήκες ζωής και να ανακαλύψουν το νόημα της μάθησης του αντικειμένου

Πώς ο εκπαιδευτής προσδίδει πλαίσιο σε ένα περιβάλλον wiki;

Πέντε βασικά βήματα:

1. Θέτοντας **σκοπό** στο πρόγραμμα wiki
2. Ορίζοντας και ταξινομώντας τους μαθησιακούς **στόχους** του προγράμματος
3. Σχεδιάζοντας το **πλαίσιο** και το **πρόβλημα** που θα υποστηρίξουν την επιτυχία του σκοπού και των στόχων
4. Προετοιμάζοντας τους εκπαιδευόμενους για το **νέο περιβάλλον**
5. Προωθώντας μία **συνεργατική διαδικασία**

Μαθαίνοντας στο ψηφιακό κοινό

Βασικά στοιχεία συμπεριφοράς του κοινού (Tapscott and Williams, 2006) :

1. Ανοιχτό μυαλό :Ανοιχτοί σε αλλαγές και τροποποιήσεις. Ανοιχτοί σε σχολιασμούς.
2. Ομότιμη Ανταλλαγή: Όλες οι ιδέες από κοινού, τα αποτελέσματα και επιβραβεύσεις μοιράζονται
3. Παγκόσμια δράση (για επιχειρήσεις): Δυνατότητα ευνοϊκών αλλαγών για όλες τις κοινωνίες
4. Ισονομία: Δεν στηρίζεται στις επίσημες αρχές και τις ιεραρχίες αλλά αναζητώνται διαφορετικοί συνεργάτες με τα κατάλληλα ταλέντα, η ομάδα αυτό-οργανώνεται γύρω από τους στόχους με διαφορετικούς συνεργάτες.

Μαθητές της «νέας χιλιετίας» και συνεργατική μάθηση (1/2)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ψηφιακός Γραμματισμός: Χρήση ορολογιών του web στην καθημερινότητα, ψηφιακή ανάπτυξη, περιορισμένη δεξιότητα συγγραφής

Συνδεδεμένοι: Πρόσβαση στην πληροφορία, στον περίγυρο, στους φίλους κτλ

Αμεσότητα: Επιθυμία για ταχύτητα, πολυμεσικά κείμενα

Εμπειρικοί: Ενεργή συμμετοχή, μάθηση μέσα από την εφαρμογή, επιθυμία για ανακάλυψη νέων εργαλείων μαζί με συνομήλικους

Μαθητές του «νέας χιλιετίας» και συνεργατική μάθηση (2/2)

Κοινωνικοί: Ανοιχτοί στο διαφορετικό, γνωριμίες νέων ατόμων, ανοιχτοί σε νέες απόψεις

Ομαδικοί: Προτιμούν να δουλεύουν σε ομάδες

Οργανωτικοί: Προσανατολισμένοι, ρεαλισμός και όχι αμφισημία

Εμπλοκή και Εμπειρία: Ρωτούν, δίνουν απαντήσεις και επιθυμούν ενεργή συμμετοχή

Πράγματα που συμβαίνουν: ζητήματα με νόημα για την κοινωνία, εύρεση λύσης

Ενήλικες και Μη παραδοσιακοί μαθητές

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Αυτονομία και Αυτοκαθορισμός: Να έχουν οι ίδιοι τον έλεγχο στη μαθησιακή διαδικασία

Έμπειροι: Μεταφέρουν τις υπάρχουσες εμπειρίες τους, επιθυμούν να σέβονται οι εκπαιδευτικοί όσα ήδη γνωρίζουν

Πρακτικοί και Προσανατολισμένοι στο στόχο: Θέλουν χρήσιμα αποτελέσματα, Αποτελέσματα σχετικά με τη δουλειά τους

Προσανατολισμένοι στη συνάφεια: Θέλουν λόγο και σκοπό για να εμπλακούν στη διαδικασία

Προετοιμασία φοιτητών για τον wiki

Βασική αρχή:

Ξεκινάει πριν την πρώτη μέρα του online μαθήματος.

1) Να αναγνωρίζουν τους βασικούς στόχους του προγράμματος
Ενσωμάτωση της ιδέας του wiki και των προσδοκιών μας

2) Ενσωμάτωση ερωτήσεων για τις γνώσεις των μαθητών σε σχέση με το Διαδίκτυο

3) Να απαντάνε στην ερώτηση «Τι είναι ένα wiki;» και παροχή πληροφοριών για το εργαλείο μέσω Διαδικτύου

4) Δημιουργία ενός πρόχειρου wiki, ώστε να πειραματιστούν τα παιδιά πριν την 'επίσημη' δραστηριότητα

5) Από χρόνο σε χρόνο θα είναι δυνατόν να παρουσιάζονται στους μαθητές τα wiki των προηγούμενων μαθητών ως παράδειγμα

Προετοιμασία εκπαιδευτικών για το wiki

Συμβουλές από εκπαιδευτικούς που έχουν ήδη εφαρμόσει προγράμματα με το εργαλείο **wiki**

1) Εξοικειωθείτε με τη τεχνολογία του wiki και ενημερωθείτε για τη δράση άλλων με τις τεχνολογίες web 2.0

2) Ενημερωθείτε για τις δυνατότητες των wiki, ώστε να προσδιοριστεί τί θα ζητηθεί από τους μαθητές

3) Φτιάξτε και πειραματιστείτε μ' ένα δοκιμαστικό wiki

Προετοιμασία εκπαιδευτικών για το wiki

4) Δείτε το wiki σε διαφορετικούς φυλλομετρητές και διαφορετικούς υπολογιστές

5) Προετοιμαστείτε για τις ερωτήσεις των φοιτητών και φτιάξτε μία περιοχή στο wiki για απορίες

6) Να είστε σε ετοιμότητα για να υποστηρίζετε την αυτοοργάνωση και να μην έχετε εσείς τον έλεγχο, αλλά οι φοιτητές

Δεξιότητες και Ικανότητες για εργασία στο wiki (1/2)

Γνωστικές δεξιότητες:

- Δεξιότητες **γραφής** και επικοινωνιακής διόρθωσης σαφή γλώσσα γραφής
- Δεξιότητες **χρήσης Διαδικτύου** —→ απαραίτητη η διαπίστωση των γνώσεων του κάθε μαθητή
- Δυνατότητα εργασίας **σε ομάδες** —→ είναι σημαντικό να μπορούν τα παιδιά να δουλεύουν σε ομάδες

Δεξιότητες και Ικανότητες για εργασία στο wiki (2/2)

Ατομικά χαρακτηριστικά για κάθε μαθητή

Απαιτείται:

- **Ανοιχτό μυαλό:** Ανοιχτοί σε νέες προτάσεις και πιθανές αναδιοργανώσεις, επιθυμία πιθανής παραίτησης και ανάθεση ελέγχου σε όλη την ομάδα συνδυαστικά
- **Ακεραιότητα:** Λογοδοσία κάθε μαθητή, εντιμότητα και εισφορά απ' όλους. Λόγω μη πραγματικού χρόνου απαιτείται γραπτή επικοινωνία
- **Αυτό-οργάνωση:** Προσαρμογή συμπεριφοράς σε σχέση με το περιβάλλον, απαιτείται αυτοαξιολόγηση και μεταγνώση, με σκοπό τη δημιουργία ευέλικτης ομάδας

“Χτίζοντας” το πλαίσιο- Σχεδιάζοντας προγράμματα wiki (1/7)

Τα επτά βασικά βήματα για ένα επιτυχημένο wiki

1) Ορίζουμε το σκοπό του προγράμματος wiki

- Θα πρέπει να απαντάει σε ερωτήσεις, όπως: « Τι θέλω οι μαθητές να είναι ικανοί να κάνουν» ή «Τι θέλω να κερδίσουν οι μαθητές μου απ’ αυτή τη μαθησιακή εμπειρία;»

2) Αναπτύσσουμε τους ρόλους της ομάδας και τους κανόνες

- Θα πρέπει να αναρωτηθούν οι μαθητές για τους ρόλους τους και να δωθούν παραδείγματα κανόνων

3) Ταξινομούμε τα μαθησιακά του πεδία.

- 3 Μεγάλες κατηγορίες ταξινόμιας του Benjamin Blooms:
- Για γνωστική κατασκευή-κατανόηση
- Για κριτική σκέψη
- Για πλαισιωμένη εφαρμογή

“Χτίζοντας” το πλαίσιο- Σχεδιάζοντας προγράμματα wiki (2/7)

4) Ορίζουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα

- Δημιουργούμε μία λίστα με άμεσα και έμμεσα αποτελέσματα, όπως:
- **Αντικειμενικά** μαθησιακά αποτελέσματα (Άμεσο)
- **Μεταγνωστικά** μαθησιακά αποτελέσματα (Έμμεσο)
- **Συνεργατικά** μαθησιακά αποτελέσματα (Έμμεσο)

5) Πλαισιώνουμε το wiki με συγκεκριμένα μέρη

α) Αρχική σελίδα

β) Περιεχόμενα

γ) Διαδικαστική σελίδα της ομάδας

δ) «Σκαλωσιά» ή «Δομή στήριξης»

6) Δίνεται η εντολή για την έναρξη του προγράμματος wiki

7) Καθορισμός των μέτρων αξιολόγησης

- Οι μαθητές δείχνουν να είναι πιο αποδοτικοί όταν υπάρχει αξιολόγηση και τη γνωρίζουν

“Χτίζοντας” το πλαίσιο- Σχεδιάζοντας προγράμματα wiki (3/7)

- Τι θα αξιολογηθεί (επανεξέταση των αποτελεσμάτων που έχουν οριστεί κατά τον αρχικό σχεδιασμό και τι τελικά κατάφεραν-χρήση **rubrics**)
- **Rubrics** → ένα εργαλείο βαθμολόγησης που απαριθμεί τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί το έργο
- **Κατασκευαστής:** εκπαιδευτικός ή μαθητές
- **Χρήση:** βοήθα τις ομάδες να εστιάσουν στα καθήκοντά τους, μετρούν την πρόοδό τους, και προσπαθούν για υψηλότερα επίπεδα ποιότητας

“Χτίζοντας” το πλαίσιο- Σχεδιάζοντας προγράμματα wiki (4/7)

Συνεργασία στο Wiki - Πρώτη ομάδα ελέγχου της διαδικασίας

Κριτήρια	Παράδειγμα	Πάνω από το μέσο όρο	Μέσος όρος	Κάτω από το μέσο όρο
Ετοιμασία	Όλα τα μέλη της ομάδας έχουν πρόσβαση στη σελίδα εξάσκησης του wiki και έχουν λύσει όλα τα θέματα σύνδεσης και περιήγησης.	Όλα τα μέλη της ομάδας έχουν πρόσβαση στη σελίδα εξάσκησης του wiki, αλλά κάποιοι δεν έχουν λύσει τα θέματα σύνδεσης και περιήγησης.	Κάποια μέλη της ομάδας έχουν πρόσβαση στη σελίδα εξάσκησης του wiki και έχουν λύσει τα θέματα σύνδεσης και περιήγησης.	Κανένα από τα μέλη της ομάδας δεν έχει πρόσβαση στη σελίδα εξάσκησης του wiki ή να έχει λύσει τα θέματα σύνδεσης και περιήγησης.
Δεκτικότητα	Όλα τα μέλη της ομάδας δείχνουν μια θετική συμπεριφορά προς την online ομαδική συνεργασία και τις εναλλακτικές προσεγγίσεις μάθησης.	Όλα τα μέλη της ομάδας δείχνουν μια θετική συμπεριφορά προς την online ομαδική συνεργασία, αλλά κάποια μέλη αντιστέκονται στις εναλλακτικές προσεγγίσεις μάθησης.	Κάποια μέλη της ομάδας δείχνουν αρνητική συμπεριφορά στην online ομαδική συνεργασία και τις εναλλακτικές προσεγγίσεις μάθησης.	Κανένα από τα μέλη της ομάδας δεν δείχνει θετική συμπεριφορά στην online ομαδική συνεργασία ή τις εναλλακτικές προσεγγίσεις μάθησης.

Χρονοδιάγραμμα Ομάδας	Η ομάδα ξεχωριστά δημιουργεί ένα λογικό ολοκληρωμένο χρονοδιάγραμμα, το οποίο περιγράφει τα παραδοτέα της εργασίας και τις ημερομηνίες ολοκλήρωσης. Όλοι οι μαθητές της ομάδας μπορούν ανεξάρτητα να απαντήσουν ερωτήσεις σχετικά με το χρονοδιάγραμμα.	Η ομάδα ξεχωριστά δημιουργεί ένα χρονοδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφονται τα κυριότερα παραδοτέα και οι ημερομηνίες ολοκλήρωσης. Όλοι οι μαθητές της ομάδας μπορούν ανεξάρτητα να απαντήσουν ερωτήσεις σχετικά με το χρονοδιάγραμμα.	Η ομάδα ξεχωριστά δημιουργεί ένα χρονοδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφονται τα κυριότερα παραδοτέα και οι ημερομηνίες ολοκλήρωσης. Τα περισσότερα μέλη της ομάδας μπορούν ανεξάρτητα να απαντήσουν ερωτήσεις σχετικά με το χρονοδιάγραμμα.	Η ομάδα χρειάζεται τη βοήθεια του εκπαιδευτή για να φτιάξει ένα χρονοδιάγραμμα και/ή μερικοί μαθητές της ομάδας δε μπορούν ανεξάρτητα να απαντήσουν ερωτήσεις σχετικά με το χρονοδιάγραμμα.
Ρόλοι	Κάθε μαθητής της ομάδας	Κάθε μαθητής της ομάδας	Κάθε μαθητής της ομάδας	Ένας ή περισσότεροι

“Χτίζοντας” το πλαίσιο- Σχεδιάζοντας προγράμματα wiki (5/7)

	μπορεί ξεκάθαρα να εξηγήσει τι καθήκοντα πρέπει να γίνουν από την ομάδα. Ποιος είναι ο ρόλος(οι) του/της και πως αυτός/αυτή θα συνεισφέρει στους στόχους της ομάδας.	μπορεί ξεκάθαρα να εξηγήσει τι καθήκοντα πρέπει να γίνουν από την ομάδα, αλλά κάποιοι μαθητές είναι αβέβαιοι σχετικά με τους ρόλους τους.	μπορεί με ελάχιστη προσπάθεια να εξηγήσει τα περισσότερα καθήκοντα που πρέπει να γίνουν από την ομάδα, αλλά κανένας από τους μαθητές δεν μπορεί να αναγνωρίσει τον ατομικό του ρόλο.	μαθητές στην ομάδα δε μπορεί ξεκάθαρα να εξηγήσει τι καθήκοντα χρειάζονται από την ομάδα για να επιτευχθούν οι στόχοι.
--	--	---	--	--

Συνεργασία στο Wiki - Δεύτερη ομάδα ελέγχου της διαδικασίας

Κριτήρια	Παράδειγμα	Πάνω από το μέσο όρο	Μέσος όρος	Κάτω από το μέσο όρο
Δραστηριότητες πριν το γράψιμο	Όλα τα μέλη της ομάδας ασχολούνται με συνέπεια με νοητικές διαδικασίες, σχεδιάγραμμα, συζήτηση και άλλες προπαρασκευαστικές δραστηριότητες στο wiki.	Όλα τα μέλη της ομάδας ασχολούνται με κάποιες συζητήσεις ή άλλες προπαρασκευαστικές δραστηριότητες στο wiki.	Μερικά μέλη της ομάδας ασχολούνται με συζητήσεις ή άλλες προπαρασκευαστικές δραστηριότητες στο wiki.	Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα μέλη της ομάδας έχουν ολοκληρώσει προπαρασκευαστικές δραστηριότητες στο wiki.
Ακεραιότητα της συνεισφοράς	Όλα τα μέλη της ομάδας δουλεύουν για την ολοκλήρωση των στόχων της εργασίας, την πραγμάτωση τεκμηριωμένων συνεισφορών	Όλα τα μέλη της ομάδας δουλεύουν για την ολοκλήρωση των στόχων της εργασίας, αλλά κάποια μέλη μένουν πίσω στην εκπλήρωση των συμφωνημένων	Τα περισσότερα μέλη της ομάδας δουλεύουν για την εκπλήρωση των στόχων της εργασίας, αλλά μερικά μέλη δεν συνεισφέρουν.	Λίγα μέλη της ομάδας δουλεύουν για την εκπλήρωση των στόχων της εργασίας.

“Χτίζοντας” το πλαίσιο- Σχεδιάζοντας προγράμματα wiki (6/7)

	και την εκπλήρωση των συμφωνημένων ρόλων.	ρόλων.		
Αυτο-Οργάνωση	Τα μέλη της ομάδας αναζητούν ενεργά ανατροφοδότηση ο ένας από τον άλλον, επιλύουν τις προκλήσεις της εργασίας και τα προβλήματα ως ομάδα και έχουν την ευθύνη της ομάδας για τις λύσεις.	Τα μέλη της ομάδας αναζητούν ανατροφοδότηση ο ένας από τον άλλον και προσπαθούν να λύσουν τις προκλήσεις και τα προβλήματα της εργασίας, αλλά μερικές φορές βασίζονται σε ένα μέλος ή στον εκπαιδευτή για να αποφασίσουν.	Τα μέλη της ομάδας δουλεύουν ανεξάρτητα, αλλά μετά αναζητούν επίλυση των προβλημάτων, επιβεβαίωση ή επιδοκιμασία από ένα μέλος ή από τον εκπαιδευτή.	Τα μέλη της ομάδας δουλεύουν ανεξάρτητα και δεν αναζητούν ανατροφοδότηση, επιβεβαίωση ή επιδοκιμασία από άλλους.

Έκθεμα2.6

Συνεργασία στο Wiki - Αποτελέσματα της εργασίας

Κριτήρια	Παράδειγμα	Πάνω από το μέσο όρο	Μέσος όρος	Κάτω από το μέσο όρο
Εποικοδομητική διαδικασία	Όλα τα μέλη της ομάδας κάνουν συχνές και εποικοδομητικές προσθήκες και επαναλήψεις επεξεργασίας, προσδιορισμού και βελτίωσης των αποτελεσμάτων της εργασίας.	Όλα τα μέλη της ομάδας κάνουν περιστασιακά εποικοδομητικές προσθήκες και επαναλήψεις επεξεργασίας, προσδιορισμού και βελτίωσης των αποτελεσμάτων της εργασίας.	Τα περισσότερα μέλη της ομάδας κάνουν κάποιες εποικοδομητικές προσθήκες και επαναλήψεις επεξεργασίας, προσδιορισμού και βελτίωσης των αποτελεσμάτων της εργασίας.	Τα περισσότερα μέλη της ομάδας κάνουν εποικοδομητικές προσθήκες, αλλά λίγες προσπάθειες γίνονται για να κάνουν επανάληψη προσδιορισμού βελτίωσης και επεξεργασίας των

“Χτίζοντας” το πλαίσιο- Σχεδιάζοντας προγράμματα wiki (7/7)

Ισορροπημένες συνεισφορές	Όλα τα μέλη της ομάδας δουλεύουν για να πετύχουν τους στόχους της εργασίας και να εκπληρώσουν τους καθορισμένους ρόλους.	Όλα τα μέλη της ομάδας δουλεύουν για να πετύχουν τους στόχους της εργασίας, αλλά κάποια μέλη χρειάστηκε να παρέμβουν και να συμπληρώσουν τα καθήκοντα και τους ρόλους που κανονικά είχαν ανατεθεί σε άλλον προκειμένου να βρίσκονται μέσα στα χρονικά περιθώρια.	Όλα τα μέλη της ομάδας δουλεύουν για να πετύχουν τους στόχους της εργασίας, αλλά τα καθήκοντα κάποιων μελών δεν ολοκληρώθηκαν μέσα στα χρονικά περιθώρια της εργασίας.	Ένα ή περισσότερα μέλη της ομάδας δεν εργάστηκαν για να επιτύχουν τους στόχους της εργασίας.
----------------------------------	--	--	--	--

Οργάνωση	Όλες οι εγγραφές στο wiki είναι ξεκάθαρα γραμμένες και καλά οργανωμένες, με σελίδες, περιεχόμενα και συνδέσμους που είναι εύκολοι στην πλοήγηση.	Οι περισσότερες εγγραφές στο wiki είναι ξεκάθαρα γραμμένες και καλά οργανωμένες, με σελίδες, περιεχόμενα και συνδέσμους που είναι εύκολοι στην πλοήγηση.	Οι περισσότερες εγγραφές στο wiki είναι ξεκάθαρα γραμμένες και οργανωμένες, αλλά οι σελίδες, τα περιεχόμενα και οι σύνδεσμοι είναι δύσκολοι στην πλοήγηση.	Οι περισσότερες εγγραφές στο wiki είναι ξεκάθαρα γραμμένες, αλλά δεν είναι καλά οργανωμένες. Οι σελίδες στο wiki είναι δύσκολο να εντοπιστούν και να πλοηγηθούν.
Συνεκτικότητα	Η τελική wiki εργασία επιδεικνύει εξαιρετική συνοχή και συνέπεια στο θέμα, την οργάνωση, στο ύψος και στη μορφή.	Η τελική wiki εργασία επιδεικνύει εξαιρετική συνοχή και συνέπεια στο θέμα και στην οργάνωση, αλλά έχει κάποιες ασυνέπειες στο ύψος και τη μορφή.	Η τελική wiki εργασία επιδεικνύει κάποια συνοχή, αλλά έχει αρκετές ασυνέπειες στο θέμα, την οργάνωση, στο ύψος και στη μορφή.	Η τελική wiki εργασία έχει έλλειψη συνοχής και έχει πολλές ασυνέπειες στο θέμα, την οργάνωση, στο ύψος και στη μορφή.

Παρακολουθώντας την κατασκευή - Διευθύνοντας τη διαδικασία

Η χρήση του wiki αποτελεί μια διαδικασία, η οποία όπως και όλες οι κοινότητες αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Για την εξομάλυνση των συγκρούσεων απαιτείται:

- Παρακολούθηση
- Διαχείριση
- Διευκόλυνση

Τα πρώτα στάδια της διαδικασίας χαρακτηρίζονται από αβεβαιότητα και από μία περίοδο δοκιμασίας οικοδόμηση εμπιστοσύνης, αύξηση της παραγωγικότητας.

Παράλληλα, προκύπτουν εμπόδια (μη ισορροπημένη συμμετοχή)- παρέμβαση εκπαιδευτικού.

Διαδικασία διαχείρισης (1/2)

⦿ Περιλαμβάνει:

- ✓ εκπλήρωση των στόχων της εργασίας wiki
- ✓ η παροχή ενός ικανοποιητικού κλείσιμου στην ομάδα

⦿ Συμβουλές για την καλύτερη διαχείριση του wiki

- Δημιουργία ατμόσφαιρας εμπιστοσύνης: (στην αρχή φόβος,δυσπιστία ➡ χρειάζεται έκφραση των φόβων)
- Συζήτηση ανησυχιών: (να μη νιώθουν μόνοι τους ➡ συζήτηση,ερωτήσεις,ανησυχίες)

Διαδικασία διαχείρισης (2/2)

- **Οικοδόμηση εμπιστοσύνης:** τόσο στη τεχνολογία wiki όσο και στις συνεργατικές δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών (**trial runs, icebreakers**)

trial runs → με ευχάριστο τρόπο να συνδέονται και να συντάσσουν κείμενο στο wiki

Icebreakers → έχουν την ευκαιρία να μοιράζονται κάτι προσωπικό στο wiki κείμενο άλλου μαθητή

- **Απόκτηση ώθησης-ενεργοποίηση:** υπέρβαση των αρχικών δισταγμών-παροχή πλαισίων wiki για την υποστήριξη της διαδικασίας σχεδιασμού της ομάδας και τόνωση της συλλογικής συγγραφής

Βασικές ιδέες για την ενεργοποίηση των μαθητών

- ◎ **Electronic courtship**:εξασφάλιση εμπιστοσύνης μέσω αλληλεπιδράσεων και ανοιχτών συζητησεων για τους ρόλους-ενθάρρυνση χρήσης πολλαπλών καναλιών επικοινωνίας
- ◎ **Σχεδιασμός σελίδων από την ομάδα**: να εξοικειωθούν μεταξύ τους τα μέλη της ομάδας, να αποκτήσουν κάποια δέσμευση στο wiki και τους στόχους του έργου, τα παραδοτέα και χρονοδιαγράμματα.
- ◎ **Σελίδες προφίλ**: διατήρηση των προσωπικών χαρακτηριστικών και αναγκών των μελών της ομάδας(προσωπικά στοιχεία,ενδιαφέροντα)
- ◎ **Prewriting(προπαρασκευαστικό στάδιο)**: διαδικασία οργάνωσης των σκέψεων και ιδεών προτού ξεκινήσει η γραφή στο wiki με πολλές μορφές (περιγράμματα,διαγράμματα)
- ◎ **Αυτό-οργάνωση**:έμφαση στη συνοχή,την ποιότητα και την καινοτομία του wiki-->πραγματική συνεργασία-συλλογικό αποτέλεσμα. Γι αυτό χρειάζεται:να συμμετάσχουν σε ασκήσεις προβληματισμού και αξιολόγησης

Βασικές συμπεριφορές που ενυπάρχουν στην αυτό-οργανωμένη μάθηση

Πέντε βασικοί τύποι συμπεριφορών

- Ανάληψη δράσης: να κάνουν ενδιαφέρουσες και παρακινητικές ερωτήσεις - να αναζητούν μόνοι τους τις απαντήσεις-ο εκπαιδευτικός βοηθητικό ρόλο
- Αυτο-ευαισθητοποίηση και Ανάκαμψη: οι δραστηριότητες προβληματισμού προσφέρουν στα μέλη της ομάδας την ευκαιρία να μοιράζονται προσωπικές ιδέες, ανησυχίες κτλ - Χάνονται στον συνεργατικό χώρο.
- Ανατροφοδότηση της ομάδας: ενεργοποίηση των ομάδων επιλογές και προσαρμογές. Η ανατροφοδότηση μπορεί να είναι τυπική(από ένα μέσο αξιολόγησης) ή άτυπη(ερωτήσεις εκπαιδευτικού)
- Επικοινωνιακές συμπεριφορές-Σχόλια: επικοινωνιακή γραφή-βελτίωση του wiki (Πίνακας σελ. 22)
- Εξασφάλιση ισορροπίας: διατήρηση του φόρτου εργασίας δίκαια και ισορροπημένα. Το μεγάλο παράπονο μαθητών και εκπαιδευτικών: η άνιση συμμετοχή των μελών της ομάδας

Βασικές συμπεριφορές που ενυπάρχουν στην αυτό-οργανωμένη μάθηση

Εποικοδομητικές συμπεριφορές και Σχόλια

Έκθεμα 2.8

Εποικοδομητικές και Μη εποικοδομητικές Συμπεριφορές Συγγραφής

	Εποικοδομητικές Συμπεριφορές Συγγραφής	Μη εποικοδομητικές Συμπεριφορές Συγγραφής
1	Προσθήκη	Προστασία ή κλείδωμα του κειμένου ή σελίδων
2	Επεξεργασία	Διαγραφή σελίδων χωρίς σχόλιο ή λόγο
3	Βελτίωση	Προσθήκη προκαταλήψεων
4	Αποσαφήνιση	Άσκηση ελέγχου ή διεκδίκηση της ιδιοκτησίας των σελίδων
5	Οργάνωση	Ανώνυμος σχολιασμός
6	Σύνθεση	Το να περιμένεις από τους άλλους να κάνουν ουσιαστικές συνεισφορές
7	Επικύρωση και Εγκυρότητα της ακρίβειας	Προσθήκη ανακριβών ή φτωχών σελίδων
8	Αναφορά και παροχή πληροφοριών	
9	Πραγμάτωση συνεπούς γλώσσας και παραλληλισμών	
10	Πραγμάτωση ακριβής μορφοποίησης	

Βήματα για την εξασφάλιση ισότιμης συνεισφοράς των μελών της ομάδας

- Παρακολούθηση: δυνατότητα ελέγχου των συνεισφορών και επανεξέτασης του ιστορικού του wiki
- Διαδικασία ελέγχου: μια ευκαιρία για όλα τα μέρη να δουν και να αξιολογήσουν πως πάνε τα πράγματα
- Ατομικές στρατηγικές αξιολόγησης: ενσωμάτωση ενός ατόμικου μέσου αξιολόγησης(ερωτηματολογίου)-->κατα πόσο έχουν συμβάλει στο wiki
- Αναγνώριση και επίλυση συγκρούσεων(ενασχόληση των sticky wikis): συγκρούσεις και εμπόδια που επιβραδύνουν τη διαδικασία. Η διαχείριση των συγκρούσεων μπορεί να φέρει εποικοδομητικά ή καταστροφικά αποτελέσματα

Στρατηγικές για την επίλυση συγκρούσεων

- Επανεκτίμηση στόχων και ρόλων της ομάδας
- Αντιπαραθεση έναντι σύγκρουσης
- Παρεμβάσεις στη wiki Σύγκρουση με τη χρήση chat ή του Voice over Internet (VoIP):ανοιχτή συζήτηση για να εκφράσουν το πρόβλημα και να βρουν λύση

Ολοκληρώνοντας την εργασία στο wiki:

Ο εκπαιδευτικός

- ➔ να βοηθήσει τους μαθητές να ενσωματώσουν ότι έμαθαν με προηγούμενες εμπειρίες
- ➔ να ενθαρρύνει τους μαθητές να δημοσιεύσουν την εργασία τους στο διαδίκτυο

Συλλογισμός σχετικά με τη Wiki Εμπειρία

- Σύμφωνα με τους Johnson και Johnson (2006), οι ομάδες χρειάζονται μια ευκαιρία για να ολοκληρώσουν το έργο με ικανοποιητικό τρόπο, δίνοντας έμφαση:

Στην ολοκλήρωση εκκρεμοτήτων

Να θυμόμαστε τις θετικές εμπειρίες της ομάδας

Στον αναστοχασμό κάθε μέλους της ομάδας σχετικά με το τι έχει αποκτήσει από την εμπειρία

Στην έκφραση των συναισθήματων σχετικά με την ολοκλήρωση της ομάδας

Συμπεράσματα-Σχόλια

- Τα wiki είναι εύκολα και αποτελεσματικά, όταν έχει προετοιμαστεί **κατάλληλα** η διαδικασία
- Ο εκπαιδευτικός πρέπει να έχει το ρόλο του διευκολυντή, να ελέγχει την εξέλιξη της ομάδας και να λύνει τα προβλήματα
- Για ένα επιτυχημένο πρόγραμμα wiki υπάρχουν ειδικές τεχνικές σχεδιασμού, διευκόλυνσης και διαχείρισης, τα οποία θα πρέπει να ακολουθούνται
- Άρα, ένα «άδειο» wiki δεν είναι αρκετό. Θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους στόχους και τα αποτελέσματα και τη διαδικασία για συνεργασία μέσω του εργαλείου του wiki

Βιβλιογραφία

- ◎ West, J. A., & West, M. L. (2008). *Using wikis for online collaboration: The power of the read-write web*. John Wiley & Sons.
- ◎ Johnson, E. B. (2002). *Contextual teaching and learning: What it is and why it 's here to stay* . Thousand Oaks, CA : Sage .
- ◎ Johnson, D. W. , & Johnson, F. P. (2006). *Joining together: Group theory and group skills* (9th ed.). Boston: Pearson Education.
- ◎ Tapscott , D. , & Williams , A. (2006). *Wikinomics: How mass collaboration changes everything* New York: Portfolio Hardcover (Penguin).

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης